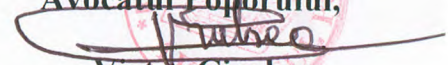

Aprob,
Avocatul Poporului,

Victor Ciorbea

RAPORT
privind vizita desfășurată la Centrul de Reținere și Arestare Preventivă
din județul Teleorman

Sumar:

Prezentul Raport, întocmit ca urmare a vizitei la Centrul de Reținere și Arestare Preventivă din județul Teleorman, este structurat pe trei capitole, după cum urmează:

- 1. Cadrul general și organizarea vizitei**
- 2. Constatările rezultate din vizita efectuată**
- 3. Recomandări**

1. Cadrul general și organizarea vizitei

În temeiul art. 14 alin. (1) și a art. 29⁷ alin. (3) din Legea nr. 35/1997 privind organizarea și funcționarea instituției Avocatul Poporului, republicată, cu modificările și completările ulterioare, instituția Avocatul Poporului a efectuat la data de 25 aprilie 2017, o vizită la Centrul de Reținere și Arestare Preventivă din județul Teleorman.

La efectuarea vizitei au participat domnul [redacted] și doamna dr. Anne-Marie [redacted] [redacted] consilieri în cadrul Domeniului privind prevenirea torturii în locurile de detenție și domnul Florin Ciobanu, reprezentantul Organizației Neguvernamentale „Asociația - Desenăm Viitorul tău (DVT)”.

Obiectul vizitei l-a constituit verificarea condițiilor de cazare și tratamentul aplicat persoanelor private de libertate.

2. Constatările rezultate din vizita efectuată

a) Referitor la capacitatea de cazare, gradul de ocupare și structura Centrului

Centrul de Reținere și Arestare Preventivă funcționează în subordinea Inspectoratului de Poliție Județean Teleorman și Serviciului Coordonare Centre de Reținere și Arestare Preventivă din cadrul Inspectoratului General al Poliției Române. Din discuțiile avute cu conducerea Centrului a rezultat faptul că, acesta are o *capacitate de 34 locuri*. La data efectuării vizitei, *Centrul nu se confrunta cu fenomenul supraaglomerării, fiind ocupate 13 locuri*. Totodată, nu existau persoane custodiate aflate în exteriorul acestuia (prezentate la audieri, transferate).

Centrul era situat la parterul imobilului din str. Ion Creangă nr. 71-73 destinat Inspectoratului de Poliție Județean Teleorman și era prevăzut cu următoarele spații: 10 camere destinate cazării persoanelor private de libertate (din care, o cameră era destinată izolării), vestiar destinat transferurilor, grup sanitar pentru femei, curte de plimbare, grup sanitar comun pentru bărbați, biroul șefului de tură, bucătărie, frizerie, camera de acordare a vizitelor, birou lucru, magazie, bibliotecă.

Referitor la perioada de cazare în Centru, persoanele private de libertate rămâneau aici cel puțin 2-3 săptămâni, ulterior fiind transferate către secțiile de deținere din sistemul penitenciar, în momentul în care urmărirea penală era finalizată.

b) În ceea ce privește condițiile de cazare

Conducerea Centrului de Reținere și Arestare Preventivă a dovedit disponibilitate pentru comunicarea directă cu echipa de vizitare și a permis accesul în locurile solicitate de membrii echipei de vizită.

În ceea ce privește camerele de cazare, acestea aveau următoarele dimensiuni: 9,87 mp. și 27 mc. - camerele cu nr. 1, 2, 4, 5, 6 și 7; 14,22 mp. și 39 mc. – camerele cu nr. 8 și 9; 13,5 mp și 38 mc. – camera nr. 10 (pentru persoane private de libertate de sex feminin); 7 mp și 19 mc. – camera nr. 3 (camera pentru izolare, dotată cu 2 paturi, televizor și fereastră din termopan).

În acest context, cele 13 persoane custodiate erau repartizate pe camere cu respectarea celor 4 mp. așa cum este prevăzut în Normele minime obligatorii privind condițiile de cazare a persoanelor private de libertate aprobate prin Ordinul Ministrului Justiției nr. 433/C/2010.

La momentul efectuării vizitei, nu erau custodiate persoane de sex feminin și nu era nicio persoană privată de libertate introdusă la camera de izolare.

Din vizitarea camerelor de cazare s-a constatat faptul că, acestea erau dotate cu paturi moderne prevăzute cu scăriță și sertare (pentru depozitarea bagajelor persoanelor private de libertate), aparat aer condiționat, ferestre din termopan prevăzute cu plasă de sârmă și grilaj metalic, masă cu scaune, televizor. Totodată, camerele cu nr. 1, 2, 4, 5, 6 și 7 erau prevăzute cu grup sanitar propriu dotat cu wc. turcesc, chiuvetă, gresie, fereastră din termopan, instalație de duș, gresie și faianță. În cazul persoanelor private de libertate cazate în celelalte camere, existau 2 grupuri sanitare comune (unul pentru bărbați și unul pentru femei) unde, persoanele erau însoțite până la ușa de acces a acestor grupuri de către personalul Centrului. În acest context, repartizarea persoanelor private de libertate în camere se realiza cu prioritate în camerele care erau prevăzute cu grup sanitar propriu.

De asemenea, camerele de cazare aveau pereții curați iar cazarmamentul se încadra în durata de folosire. Lenjeriile de pat și fețele de pernă erau schimbate la interval de două

săptămâni (unele persoane private de libertate aveau lenjerie de pat și pături de acasă). Luminatul natural era asigurat de ferestre cu diferite dimensiuni (50X50, 145X55, 150X50, 200X50 cm., 2.80X50 m) care erau amplasate către exteriorul clădirii. Deoarece, camerele de cazare din cadrul Centrului de Reținare și Arestare Preventivă erau situate la parterul imobilului, persoanele private de libertate beneficiau de lumină naturală, suficientă.

Iluminatul artificial era asigurat de becuri cu filament, fiecare cameră având montate la exterior întrerupător cu potențiomtru. În toate camerele de cazare erau mape cu documente care conțineau informații privind drepturile persoanelor private de libertate și adresele unor instituții unde puteau face sesizări în legătură cu încălcarea unor drepturi, precum și datele de contact ale judecătorului de supraveghere a privării de libertate.

Agentul termic era distribuit de centrala termică proprie a I.P.J. Teleorman care deservea inclusiv Centrul de Reținare și Arestare Preventivă. Din discuțiile cu conducerea Centrului a rezultat faptul că, apa rece era furnizată permanent, centrul fiind racordat la rețeaua de apă și canalizare a municipiului Alexandria, județul Teleorman.

Totodată, la introducerea în Centru, se asigura persoanei private de libertate pat individual, saltea, 1 sau 2 pături în funcție de anotimp sau la cerere, lenjerie de pat și veselă individuală. Repartizarea persoanelor se realiza în conformitate cu prevederile art. 256 din Hotărârea Guvernului nr. 157/2016 pentru aprobarea Regulamentului de aplicare a Legii nr. 254/2013 privind executarea pedepselor și a măsurilor privative de libertate dispuse de organele judiciare în cursul procesului penal (respectarea strictă a principiului separării femeilor de bărbați și a tinerilor de ceilalți majori, calitatea de persoană condamnată, arestată preventiv sau reținută, compatibilitatea intelectuală și de ordin cultural, precum și în funcție de gradul de risc sau vulnerabilități).

c) Cu privire la condițiile de igienă

Pentru igiena persoanelor private de libertate Centrul dispunea de grupuri sanitare în mai multe camere de cazare precum și de 2 grupuri sanitare comune (unul pentru bărbați și unul pentru femei) igienizate și dotate corespunzător, inclusiv cu instalații pentru duș.

În cazul celor două cabine de toaletă dotate cu wc. turcesc, din cadrul grupului sanitar comun destinat persoanelor de sex masculin, nu existau uși de acces sau perdele pentru asigurarea intimității.

Produsele igienico-sanitare (perie și pastă de dinți, săpun, hârtie igienică) aparțineau persoanelor custodiate și erau primite cu ocazia vizitelor. De asemenea, persoanele private de libertate se puteau aproviziona cu diverse produse și prin intermediul cumpărăturilor de la magazinul din apropierea unității.

Igienizarea camerelor de deținere se realiza după identificarea problemelor pe fiecare cameră și în conformitate cu necesarul de lucrări de reparații curente și întreținere pentru anul 2017. Curățenia la nivelul camerelor de detenție era asigurată/menținută și prin participarea persoanelor private de libertate, din fiecare cameră în parte. Totodată, camerele aveau pereții zugrăviți și curați, erau aerisite iar temperatura era optimă. La momentul vizitei nu s-a constatat prezența insectelor dăunătoare (gândaci, ploșnițe) sau rozătoare (șoareci, șobolani). La nivelul I.P.J. Teleorman era încheiat un contract cu firma specializată SC Total Vet SRL, de dezinsecție, deratizare și decontaminare. În cadrul Centrului, ultima acțiune de deratizare și decontaminare a avut loc la data de 18.11.2016 (conform Procesului-Verbal nr. 1 încheiat la data menționată). Totodată, la nivelul Centrului exista o mașină de spălat rufe (în stare de funcționare, amplasată în camera denumită “frizerie”), pe care persoanele private de libertate o puteau folosi.

d) Referitor la hrană și calitatea apei

La nivelul Centrului de Reținer și Arestare Preventivă, hrana era distribuită în regim de catering, existând în acest sens un contract încheiat între I.P.J. Teleorman și firma SC Mayland Style SRL. Astfel, erau livrate persoanelor private de libertate 3 mese calde/zi, mâncarea fiind asigurată la timp și în condiții corespunzătoare de igienă. Nu au fost situații în care a lipsit hrana persoanelor încarcerate. Totodată, exista la nivelul Centrului o bucătărie dotată modern (cu 3 frigidere, masă, scaune, cuptor cu microunde, chiuvetă inox, aragaz, boiler pentru apă caldă) unde, persoanele private de libertate puteau să servească masa sau să-și încălzească mâncarea primită cu ocazia vizitelor.

Probele alimentare erau păstrate în frigiderul aflat în camera denumită “frizerie”, în borcane de sticlă neetichetate. De asemenea, la momentul vizitei nu exista termometru în interiorul frigiderului și nici grafic de temperatură afișat pe exteriorul acestuia sau într-un loc vizibil și accesibil. Aceste aspecte au fost constatate și de medicul din cadrul echipei de vizită.

Toate persoanele încarcerate beneficiau de norma de hrană comună.

De asemenea, din verificarea buletinelor de analiză/încercare a apei potabile s-a constatat faptul că, aceasta era corespunzătoare din punct de vedere cantitativ și calitativ (aspect menționat și de persoanele private de libertate intervievate).

e) Referitor la asistența medicală

Asistența medicală primară se asigura în incinta I.P.J. Teleorman.

În cadrul cabinetului medical era angajat un medic – cu specializarea medicină de familie și trei asistenți medicali de medicină generală.

Structura care asigura asistența medicală pentru Centrul de Reținere și Arestare Preventivă era Centrul Medical Județean Teleorman, subordonat Direcției Medicale din Ministerul Afacerilor Interne. Asistența medicală se acorda obligatoriu la introducerea în centru, conform prevederilor Legii nr. 254/2013, precum și la solicitarea persoanelor private de libertate, ori de câte ori era necesar.

Centrul avea autorizație sanitară de funcționare și ca obiectiv acordarea de asistență medicală generală. Programul de lucru al medicului era de 7 ore/zi în zilele lucrătoare. Cadrele medii lucrau în ture, astfel încât se asigura permanent continuitatea în acordarea de servicii medicale. Consultațiile medicale se acordau conform unui program zilnic, organizat pe camere. Programul era afișat la loc vizibil iar urgențele erau examinate cu prioritate, indiferent de programul consultațiilor medicale.

Din discuțiile cu personalul medical prezent la momentul vizitei a rezultat faptul că, orice urgență survenită în timpul programului de lucru al medicului era examinată de către acesta și dacă era cazul, persoana privată de libertate era îndrumată către un spital din rețeaua Ministerului Sănătății, în funcție de natura afecțiunii.

În afara programului de lucru al medicului, continuitatea în acordarea asistenței medicale era asigurată de către cadrele medii. Acestea examinau pacientul și eventual îl prezenta la un spital din rețeaua Ministerului Sănătății, unde i se putea acorda asistență medicală de urgență.

Centrul de Reținere și Arestare Preventivă dispunea de autosanitară proprie, transportul la consulturi și/sau internări în alte unități spitalicești făcându-se fie cu aceasta, fie prin apelarea serviciului 112.

Nucleul medical propriu-zis se afla în incinta I.P.J. Teleorman, într-o clădire separată și era compus din: biroul medicului, cabinetul personalului medical mediu, o cameră de administrare a tratamentelor. Cabinetul era alcătuit dintr-o cameră de consultații de dimensiuni medii și dispunea de sursă de apă curentă, chiuvetă și toaletă. Dotările erau de tip standard; tensiometre, stetoscoape, glucometru și cutii de glucoteste aflate în perioada de valabilitate; termometre, mănuși sterile, materiale sanitare de unică folosință, dulapuri pentru medicamente și materiale sanitare. Exista un stoc de medicamente suficient pentru acordarea asistenței primare, care se aflau în termenul de valabilitate, fiind păstrate conform cu reglementările sanitare în vigoare. Aparatul de urgență avea dotările de bază și se afla într-un dulap închis cu cheie (care se afla în permanență într-un loc accesibil personalului medical angajat).

Cabinetul medical era dotat cu trusă de prim ajutor, care se afla într-un loc vizibil și accesibil. Exista aparat E.K.G. iar camera de administrare a tratamentelor avea dotări minime din punct de vedere al mobilierului – o canapea de consultații, un birou, câteva scaune, un dulăpior de medicamente, o chiuvetă. În cadrul cabinetului medical existau registre de consultații (în care erau consemnate datele persoanelor examinate, diagnosticul/diagnosticele și indicațiile de tratament) și registre de tratament (unde se ținea evidența medicației administrate). De asemenea, existau registre pentru evidența hetero și autoagresiunilor, registre de evidență a persoanelor consumatoare de droguri, precum și pentru reținuții aflați în refuz de hrană. Totodată, exista un registru de evidență a medicamentelor personale ale reținuților cu probleme cronice de sănătate și un registru de prescripție și administrare a medicamentelor psihotrope. Acestea din urmă erau păstrate în dulapul de medicamente și erau distribuite după indicațiile medicului. Exista și un registru

de consemnare a existenței mărcilor traumatice și a semnelor fizice de rele tratamente/abuzuri sau tortură. Existau proceduri clare de acțiune pentru astfel de cazuri, care erau respectate la nivelul Centrului.

Afecțiunile medicale diagnosticate și tratate erau diverse, de la patologie medicală banală la hetero și autoagresiuni, afecțiuni psihiatrice sau datorate abuzului de substanțe. Cele mai frecvente morbidități cronice erau afecțiunile cardiace (hipertensiune arterială), digestive (gastrite, ulcere), metabolice (diabet de tip I sau II) și problemele psihiatrice (depresii, agitație psihomotorie, abuz sau dependență de substanțe – uneori cu dezvoltare acută). Urgențele erau destul de rare la nivelul Centrului.

Au existat câteva cazuri de refuz de hrană care au fost documentate corect la nivel scriptic și manageriate conform cu algoritmi medicali corespunzători. În majoritatea cazurilor, reținuții au renunțat la această formă de protest după câteva zile. De asemenea, au existat și câteva cazuri de hetero și autoagresiuni (cazuri rare la nivelul Centrului) corect evidențiate în registrele de evidențe ale acestuia.

Persoanele custodiate consumatoare de droguri care ar fi putut să aibă probleme de sevraj puteau fi examinate medical și la nevoie prezentate la Penitenciarul Spital Rahova – Compartimentul de Toxicodependență – pentru tratament de specialitate.

Din discuțiile cu personalul medical prezent la momentul vizitei a rezultat faptul că, de la începutul anului 2017, la nivelul Centrului nu s-au înregistrat cazuri de deces, suicid sau tentative de suicid ori agresiuni.

De asemenea, la momentul vizitei nu erau custodiate persoane aparținând unor grupuri vulnerabile, cetățeni străini sau consumatori de droguri.

Deși exista cameră de izolare, aceasta nu fusese folosită în anul 2017.

Alocarea reținuților la regim alimentar era realizată în funcție de afecțiunile medicale existente, la indicația medicului curant și era consemnată într-un registru. La momentul efectuării vizitei, regimurile oferite pe criterii medicale erau: diabetic și desodat.

Asigurarea cu medicamente și materiale sanitare se realiza centralizat, prin colaborarea cu C.M.D.T.A. Nu au existat probleme în asigurarea necesarului de medicamente.

f) Alte aspecte

1. La nivelul Centrului de Reținere și Arestare Preventivă existau 23 funcții (o funcție șef birou, 4 funcții șef de schimb, 18 funcții de execuție), din care 5 funcții de execuție erau vacante.

Accesul la asistență psihologică era realizat la solicitarea persoanelor private de libertate, de către doi ofițeri psihologi din cadrul I.P.J. Teleorman.

Supravegherea deținuților se realiza de către personalul Centrului în mod direct, ușile camerelor de detenție fiind prevăzute cu vizor și vizetă.

De asemenea, exista un sistem de supraveghere video format din 10 camere pentru spațiile comune interioare și exterioare.

În ceea ce privește procedura de informare cu privire la posibilitatea de a formula plângeri, autoritățile și instituțiile unde se puteau adresa persoanele private de libertate, procedura de soluționare și contestare, din verificarea documentelor puse la dispoziție s-au constatat următoarele: în momentul încarcerării, fiecărei persoane i se aduceau la cunoștință drepturile și obligațiile prevăzute de Legea nr. 254/2013, inclusiv dreptul de petiționare și corespondență, fiind întocmit în acest sens un proces-verbal care era semnat de persoana privată de libertate; în fiecare cameră de detenție exista un regulament de ordine interioară a Centrului, în care erau prevăzute drepturile și obligațiile persoanelor private de libertate și datele de contact ale judecătorului de supraveghere a privării de libertate; în cazul formulării unor plângeri, persoanele private de libertate aveau posibilitatea transmiterii acestora prin cutia poștală instalată în interiorul Centrului sau prin intermediul personalului (înregistrarea plângerilor și înaintarea către autoritatea/instituția indicată).

De asemenea, la nivelul Centrului de Reținere și Arestare Preventivă existau mai multe tipuri de registre, dintre care exemplificăm: registrul de evidență a sancțiunilor disciplinare și registrul de evidență privind utilizarea mijloacelor de imobilizare. Din verificarea registrelor menționate s-a constatat faptul că, nu au fost aplicate sancțiuni disciplinare persoanelor private de libertate și nu au fost înregistrate cazuri de folosire a mijloacelor de imobilizare.

Referitor la dreptul la plimbare și odihnă, primirea vizitelor și a pachetelor, precum și a convorbirilor telefonice, existau: o curte de plimbare dotată modern (cu 3 băncuțe, o masă, 3 scaune de plastic, 2 biciclete mecanice, 2 spalieri, un sac de box, o canapea cu haltere,

diverse gantere, bară de tracțiuni, canal scurgere apă pluvială) și prevăzută cu acoperiș de tablă dispus pe jumătatea curții de plimbare și cu o cameră de supraveghere video; o cameră destinată primirii pachetelor și vizitelor; un post telefonic Romtelecom.

Cu privire la dreptul la informație, corespondență și cumpărături, la nivelul Centrului exista în fiecare cameră cablu TV, cutie poștală amplasată pe hol iar cumpărăturile se efectuau la cererea scrisă a persoanelor private de libertate.

Accesul la asistență juridică era realizat prin solicitare de apel telefonic sau grefă.

În legătură cu dreptul de a informa familia sau altă persoană, în momentul încarcerării, fiecărei persoane i se aducea la cunoștință drepturile și obligațiile prevăzute de Legea nr. 254/2013, informându-se familia sau persoana indicată de persoana privată de libertate, de către personalul Centrului, cu privire la locul unde se afla încarcerată și durata, fiind întocmit un proces-verbal semnat de persoana încarcerată.

În ceea ce privește audierile persoanelor private de libertate, acestea se efectuau de către lucrătorii de poliție prin consemnarea în registrul de scoatere a persoanei la anchetă, vorbitor, sau grefă, în incinta Centrului la biroul grefă sau în camera de anchetă nr. 41 special amenajată în același imobil al I.P.J. Teleorman, la etajul 3 (camera beneficia de posibilitatea înregistrării audio-video).

La momentul efectuării vizitei, nu erau persoane private de libertate cazate individual, nu au existat agresiuni în ceea ce privește relația personal - persoane private de libertate și nu au existat plângeri formulate de persoanele private de libertate cu privire la respectarea drepturilor.

Totodată, nu existau persoane private de libertate dependente de alcool sau droguri, care să prezinte risc de securitate, persoane vulnerabile (minori, vârstnici, străini, persoane cu dizabilități) și nu au fost înregistrate cazuri de evadare.

2. Din discuțiile avute cu persoanele private de libertate s-au constatat următoarele: au fost examinate medical la încarcerare; condițiile de cazare erau corespunzătoare; mâncarea era bună; exista apă caldă pentru igiena personală; apa potabilă era corespunzătoare din punct de vedere calitativ și cantitativ; relațiile cu cadrele erau bune.

De asemenea, beneficiau de primirea vizitelor și pachetelor și au fost informate la încarcerare de drepturile și obligațiile care pe care le au; nu li se încălcase niciun drept.

Având în vedere cele de mai sus, în temeiul art. 29¹¹ alin. (1) din Legea nr. 35/1997 privind organizarea și funcționarea instituției Avocatul Poporului, republicată, cu modificările și completările ulterioare, Avocatul Poporului

RECOMANDĂ

conducerii Centrului de Reținere și Arestare Preventivă din județul Teleorman

să întreprindă măsurile legale care se impun pentru:

1. Asigurarea intimității în grupul sanitar comun destinat persoanelor de sex masculin, cu ușă de acces sau perdea.
2. Respectarea condițiilor igienico-sanitare pentru păstrarea probelor alimentare, prin: schimbarea locației frigiderului destinat păstrării acestor probe, etichetarea corespunzătoare cu data și ora prelevării probelor a recipientelor în care acestea sunt păstrate, montarea unui termometru în interiorul frigiderului și aplicarea unui grafic de temperatură pe exteriorul ușii acestuia sau afișarea graficului de temperatură într-un loc vizibil și accesibil.

București, 8 iunie 2017